

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ
П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок восьма

Стенограма пленарного засідання
21 серпня 2026 року

Київ 2026

ВЕРХОВНА РАДА УКРАЇНИ
ІХ СКЛИКАННЯ

П'ЯТНАДЦЯТА СЕСІЯ

БЮЛЕТЕНЬ №1

Частина сорок восьма

*Стенограма пленарного засідання
21 серпня 2026 року*

Головне управління документального забезпечення
Апарату Верховної Ради України

ЗМІСТ

Засідання перше
(П'ятниця, 21 серпня 2026 року)

Частина сорок восьма

Година запитань до Уряду	...5
Заява депутатських фракцій	...32
Інформація про створення у Верховній Раді України дев'ятого скликання міжфракційного депутатського об'єднання «Повернення з полону»	...33

ЗАСІДАННЯ ПЕРШЕ

*Зал засідань Верховної Ради України
21 серпня 2026 року, 10 година
(Після перерви)*

Веде засідання Голова Верховної Ради України
СТЕФАНЧУК Р.О.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Доброго ранку, шановні народні депутати! Переходимо до роботи. Нагадую, що здійснюється пряма трансляція нашого засідання.

Слава Україні! Шановні народні депутати, у засіданні Верховної Ради України беруть участь Прем'єр-міністр України Сергій Федорович Корецький та члени Кабінету Міністрів України. Я прошу привітати (*Оплески*). З початком, а декого з продовженням!

Шановні колеги, відповідно до Постанови «Про деякі питання організації роботи Верховної Ради України дев'ятого скликання в умовах дії воєнного стану» сьогодні ми продовжуємо наше пленарне засідання.

У разі повітряної тривоги буде оголошено перерву в пленарному засіданні, і ми всі маємо перейти до безпечних місць відповідно до схеми укриття.

Шановні народні депутати, я маю сказати декілька слів щодо останніх заяв наших колег. Хочу нагадати всім народним депутатам про вимоги депутатської етики, визначені статтею 8 Закону України «Про статус народного депутата України». У своїй діяльності народний депутат повинен дотримуватися загальновизнаних норм моралі; утримуватись від дій, заяв та вчинків, що компрометують його самого, виборців, Верховну Раду України, державу.

Сьогодні Україна переживає надзвичайно важкий період. Триває війна, громадяни щодня стикаються з повітряними тривогами, обстрілами, втратами, економічними та соціальними труднощами. Саме тому я закликаю всіх народних депутатів особливо відповідально ставитися до публічних висловлювань. Слова представників парламенту мають вагу і сприймаються суспільством не лише як особиста позиція окремого депутата, але й як прояв ставлення державних інституцій до громадян. Тому я прошу утримуватися від висловлювань, які можуть принижувати гідність людей, створювати зневіру, завдавати репутаційної шкоди Верховній Раді України або державі в цілому.

Я хочу також підкреслити, що Верховна Рада України не відмежовується від суспільства та не шукає для себе особливих умов. Парламент працював і залишається працювати в будинку Верховної Ради України по вулиці Грушевського, 5. Де, коли і в якому безпековому режимі працює парламент, визначається не публічними припущеннями, а самим парламентом відповідно до потреб держави та безпекових оцінок уповноважених служб.

Тому, шановні народні депутати, особливо в такий складний для держави час кожен з нас повинен демонструвати відповідальність, повагу до громадян, стриманість у публічній комунікації та усвідомлення наслідків кожного сказаного вами слова.

Шановні народні депутати, сьогодні день народження в нашого колеги народного депутата України Олега Олексійовича Арсенюка, фракція «Слуга народу». Давайте привітаємо іменинника, побажаємо невичерпної енергії та плідної праці на благо майбутнього.

За парламентською традицією пропоную розпочати роботу з виконання Державного Гімну України.

(Лунає Державний Гімн).

ГОЛОСИ ІЗ ЗАЛУ. Слава Україні!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Героям слава!

Шановні колеги, сьогодні відзначається Міжнародний день пам'яті та поминання жертв тероризму – день, коли весь світ схиляє голову перед невинними людьми, чий долі були зруйновані терором, і висловлює солідарність тим, хто пережив його наслідки. Для України ця дата має особливий, болісний зміст. Уже 1640 днів триває повномасштабна збройна російська агресія проти нашої держави. Російська федерація перетворила терор на один з головних інструментів своєї агресивної війни проти нашої держави. Сьогодні в Києві оголошено день жалоби за загиблими після вчорашньої атаки. Унаслідок ракетних і дронівих обстрілів загинуло 16 людей, поранено багато громадян. Зруйновано житлові будинки та об'єкти цивільної інфраструктури.

Але терор не може зламати нашу волю. Україна вистійть, а всі винні у злочинах обов'язково повинні понести справедливе покарання.

Шановні колеги, схилимо голови перед пам'яттю наших захисників і захисниць, які стали на захист України та віддали найцінніше заради своїх родин, майбутнього нашої держави, мирних громадян, всіх невинних жертв тероризму. Прошу вшанувати світлу пам'ять хвилиною мовчання.

(Хвилина мовчання).

Шановні народні депутати, відповідно до статті 229 Регламенту Верховної Ради України та ухваленого Погоджувальною радою депутатських фракцій і груп рішення сьогодні проводиться «година запитань до Уряду».

На засіданні Погоджувальної ради була визначена тематика «години запитань до Уряду». За пропозицією депутатських фракцій і груп члени Кабінету Міністрів України сьогодні будуть відповідати на запитання про стан готовності паливно-енергетичного комплексу до проходження осінньо-зимового періоду 2026–2027 років та здійснення заходів щодо посилення енергетичної безпеки в умовах дії воєнного стану.

Пропонується така послідовність проведення «години запитань до Уряду»: доповідь з визначеної теми члена Кабінету Міністрів України – до 10 хвилин,

запитання з визначеної теми до члена Кабінету Міністрів від депутатських фракцій і груп – до 30 хвилин, запитання з визначеної теми до членів Кабінету Міністрів від народних депутатів і відповіді на них – до 30 хвилин. Відводиться до 1 хвилини на кожне усне запитання та 2 хвилини – відповідь на нього. Всього: 1 година 10 хвилин.

Перед початком «години запитань до Уряду» звертаюся до членів Кабінету Міністрів України, а також народних депутатів щодо необхідності враховувати, що пленарне засідання проходить у відкритому режимі. У зв'язку з цим прошу не озвучувати інформації, яка може завдати шкоди національній безпеці України, дотримуватися вимог законодавства у сфері охорони державної таємниці та обігу іншої інформації з обмеженим доступом і не допускати її розголошення.

Нагадую, що відповідно до частини третьої статті 229 Регламенту Верховної Ради України під час проведення «години запитань до Уряду» можуть порушуватися лише питання з визначеної тематики.

Шановні народні депутати, на трибуну Верховної Ради України для доповіді та відповідей на запитання запрошується Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України Денис Анатолійович Шмигаль.

Будь ласка, Денисе Анатолійовичу.

ШМИГАЛЬ Д.А., Перший віце-прем'єр-міністр України – міністр енергетики України. Шановний пане Голово Верховної Ради України! Шановна президіє! Шановний пане Прем'єр-міністре України! Шановні народні депутати, урядовці! Шановні українці і українки! Ми пройшли чотири важких зими воєнного часу. Попереду – п'ята, не менш складна, зі своїми викликами. Ворог реалізує стратегію виснаження, бо світло забезпечує життя і добробут українців і є основою української воєнної економіки.

Сьогодні по нашій енергетиці б'ють реактивними дронами, крилатими ракетами та балістикою. Енергетична система стоїть і витримує. Дякую українському війську, нашим силам ППО, героїчним воїнам світла – українським енергетикам.

Окреслюючи поточну ситуацію в енергетиці, нашу роботу та наші плани, озвучу лише ту інформацію, яка не нашкодить безпеці України та енергетиці. Прошу вас поставитися до цього з розумінням і врахувати це в нашому сьогоднішньому діалозі.

Отже, енергосистема України зараз працює стабільно, планових вимкнень електроенергії не застосовуємо. Попри цю ситуацію, все може змінюватися залежно від інтенсивності російського повітряного терору. У період вечірнього максимуму, з урахуванням когенерації та імпорту, сьогодні доступно 15 ГВт електричної потужності. Понад 40 відсотків забезпечує атомна генерація, 25 відсотків – теплові електростанції і 15 відсотків забезпечує гідроенергетика. Енергію генерують шість із дев'яти енергоблоків АЕС, три перебувають у планових ремонтах, на п'яти блоках цього річні ремонти вже завершені.

Будемо й надалі нарощувати наші енергетичні потужності. До 1 листопада вони мають зрости до 19,6 ГВт, до кінця року план – 21,4 ГВт, якщо відповідно не будуть знищені ворогом уже відновлені або відремонтовані потужності. Це враховує і розподілену генерацію, а також можливості імпорту.

Підготовка до зими визначена ключовим пріоритетом уряду, і робота триває постійно в режимі 24/7. Головними для нашої стійкості є п'ять напрямів.

Перший напрям – це ремонти і відновлення. Ми вже відремонтували 4,8 ГВт генеруючих потужностей, ще близько 4 ГВт перебуває сьогодні в планових ремонтах і на відновленні. Загалом цього року заплановано відновити і збудувати понад 10 ГВт потужностей – ремонтна кампанія є однією з наймасштабніших за роки повномасштабної війни.

Паралельно отримуємо від партнерів устаткування виведених з експлуатації теплоелектростанцій та теплоелектроцентралей. Понад 3 тисячі 300 тонн уже надійшло з Литви та Німеччини, очікуємо надходження з Латвії. Це дає нам швидкість: замість років на відновлення нового обладнання до нас за місяці надходять перевірені інженерні вузли, які негайно встановлюються. До початку опалювального сезону ремонти об'єктів генерації, зокрема енергоблоків АЕС, будуть завершені, і ми вийдемо на максимум готовності.

Другий напрям – накопичення енергетичних ресурсів. У сховищах уже зберігається 14,3 мільярда метрів кубічних газу, ми йдемо з випередженням графіка. Сукупний потенціал імпорту з Польщі, Словаччини, Угорщини та Румунії оцінюється на рівні близько 20 мільярдів кубометрів на рік. Це створює значний резерв для диверсифікації джерел постачання газу. «Нафтогаз України» цього року вже законтрактував понад 2,09 мільярда кубометрів блакитного палива, з яких за січень–липень вже імпортовано орієнтовно 2 мільярди кубометрів.

Запаси вугілля на станціях також вище від планових. Разом із запланованими поставками цього достатньо для проходження опалювального сезону за базовим сценарієм.

Ще один ресурс – це пальне. Тут працюємо над формуванням запасів нафтопродуктів на зиму, зокрема для живлення генераторів та для потреб об'єктів критичної інфраструктури. Особливий акцент – на запасах і логістиці для Лівобережної України та прифронтових територій.

Третій напрям – захист енергетичних об'єктів, а саме активний захист за допомогою ППО та РЕБ, що вже давно є частиною експлуатаційного режиму нашої енергетичної інфраструктури. Пасивний або інженерний технічний захист – це монолітні споруди, якими охоплені пріоритетні об'єкти. Станом на зараз завершено будівництво близько 200 таких споруд другого рівня захисту.

У регіонах тривають роботи відповідно до комплексних планів стійкості. Нещодавно Верховна Рада ухвалила зміни до бюджету, якими передбачила 40 мільярдів гривень на стійкість регіонів і громад. Дякую вам за це рішення, шановні народні депутати. Цього тижня уряд вже спрямував понад 35 мільярдів гривень із цих коштів на місця, зокрема для захисту та розбудови розподіленої

теплової та електрогенерації, а також для встановлення резервного живлення. Водночас потрібно усвідомлювати реальну картину: коли по об'єкту прилітає кілька балістичних ракет із бойовою частиною по пів тонни кожна, жоден захист не дає стовідсоткової гарантії. Але є велика різниця між пошкодженням і повним знищенням, адже пошкодження можна відремонтувати фактично за кілька тижнів.

Наш четвертий, ключовий напрям роботи – це розподілена генерація. Ми будуємо систему так званих енергетичних сот: мережу невеликих джерел, здатних працювати автономно. Знищити велику станцію можна десятком ракет, натомість знищити тисячу малих установок, розосереджених по всій країні, очевидно, неможливо або надзвичайно складно.

Сьогодні в Україні вже працює 1,8 ГВт розподіленої газової генерації, зокрема понад 400 МВт приєднано в межах реалізації планів стійкості цього року. Реалістичний план до кінця року – додаткові 800 МВт потужностей.

Понад 280 установок наразі перебувають на стадії встановлення і будівництва. Найуспішніше їх будують у межах планів стійкості на Київщині та Харківщині. Водночас є ризики по місту Києву та Полтавській області. Ворог уже намагається знищити потужності генерації, не даючи їх захистити або встановити. Вчора був приліт по одному з енергооб'єктів, і це відкидає нас у планах ремонтної програми.

Звертаюся до місцевої влади із закликом прискорити будівництво. Це зобов'язання місцевої влади, їх на відповідальність. З боку держави ми надаємо всю необхідну підтримку, часом навіть більше.

Також стартував конкурс на будівництво 1,5 ГВт нової високоманевреної газової генерації. Його проводять за новою, покращеною моделлю: більше ринкових механізмів підтримки, регіональні лоти, спрощені умови участі для інвесторів, врахування потреб енергодефіцитних регіонів. Це робота на перспективу, результати якої очікуємо до кінця 2027 року після введення об'єктів в експлуатацію.

Ще один кластер – система накопичення енергії. За останній рік їхня сумарна потужність зросла більш ніж у 300 разів, і станом на сьогодні встановлено 1 ГВт таких потужностей. У комплексі з новою децентралізованою генерацією це дає високий рівень автономності громадам, підприємствам, об'єктам критичної інфраструктури.

Держава мотивує бізнес активніше включатися у будівництво нової генерації. Для цього створено цілу екосистему: нульовий кредит до 10 мільйонів гривень на генераційне обладнання, ліміт програми «Доступні кредити 5–7–9 %» для енергетики до 250 мільйонів гривень, спрощене приєднання, прямі договори (так звані PPA), механізм *cable pooling*.

Окремо дякую депутатському корпусу за підтримку важливих законодавчих змін, які спрощують земельні питання для нового будівництва когенерації. Це прискорить роботи насамперед у великих містах, де земельний ресурс обмежений.

Наш п'ятий напрям роботи – це акумулювання міжнародної підтримки. Близько 40 країн та організацій входять до енергетичної коаліції, яка допомагає нам підготуватися до зими. Завдяки їхнім внескам від початку року до Фонду підтримки енергетики залучили майже 507 мільйонів євро. Ресурси фонду спрямовуються на відновлення та ремонт, а значна частина – на формування стратегічного резерву критичного обладнання або запасних частин.

Ефективно працює запущений нами формат «енергетичного Рамштайну» (уже провели чотири засідання координаційної групи). Діє єдиний алгоритм підтримки *Single Energy Pipeline*, так званий єдиний портфель енергетичних проєктів. Тепер партнери чітко розуміють наші потреби, а отже, допомога надходить швидше. Майже 6 тисяч тонн енергетичного обладнання цього річ відправили з розподільчого хабу в регіони та громади України. Йдеться про генератори, трансформатори, когенераційні установки, блочно-модульні котельні та інше критично необхідне обладнання. Так довіра і солідарність партнерів конвертується в цілком конкретні речі – у реальну допомогу для наших людей.

Наше завдання – не просто відновити, а й збудувати нову енергетичну систему, достатньо сильну для відбудови економіки та її зростання. Нова система буде спиратися на важливі напрями. Це атомна енергетика як основа стабільної генерації, відновлювальні джерела енергії, інтегровані із системами накопичення, і також це гнучка газова генерація та балансуєчі потужності, які забезпечать стабільність системи в будь-який момент.

Окремий стратегічний напрям – інтеграція до європейського простору. Відповідно рухаємося туди. Ми також передбачили реформи наглядових рад ключових підприємств сектору, зокрема «Нафтогазу», «Енергоатома», «Укренерго», ОГТСУ, «Центренерго» та «Укргідроенерго».

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, прошу представників депутатських фракцій і груп записатися на запитання з визначеної теми «години запитань до Уряду». Я нагадую, що відводиться 1 хвилина на кожне усне запитання, 2 хвилини – для відповіді на нього. Будь ласка, колеги, записуємося.

Бурміч Анатолій Петрович, група «Відновлення України».

БУРМІЧ А.П., член Комітету Верховної Ради України з питань антикорупційної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Шановний Денисе Анатолійовичу, добрий день! Ви вже у своєму виступі трохи торкнулися питання, яке я хочу поставити. Але акцентую на тому, щоб ви ще раз повторили, може, хтось не чув.

Зрозуміло, що агресор б'є по енергетиці, ми її відновлюємо. Але хотілося б ще раз почути, як уряд дивиться на це не лише з точки зору фізичного захисту, а й децентралізації. Яка частина цієї зими буде децентралізована для

забезпечення і критичної інфраструктури, і населення іншими видами генерації, а не лише тією, яка у нас традиційно?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше важливе запитання. Дійсно, підготовка до зими справді є комплексним процесом.

По-перше, РНБО та уряд затвердили комплексні плани стійкості, які включають ряд заходів: від інженерно-технічного захисту й активної ППО до розподіленої генерації, фактично запровадження газової генерації. Ми включаємо до цього також і вітрогенератори, і сонячну генерацію, поєднану з акумуляторними батареями і накопичувачами. Але, звичайно, основне надійне джерело електроенергії – це газова генерація, і як резерв – це великі дизель-генератори потужністю від 1 МВт, які забезпечують роботу об'єктів критичної інфраструктури в екстремальних умовах.

Стосовно розподіленої газової генерації. У наших планах до кінця цього року мати 3 ГВт розподіленої газової генерації як в громадах, так і на державних підприємствах. Робота триває постійно. На сьогодні вже введені в експлуатацію і повністю готові до роботи 1,8 ГВт (деякі з них уже функціонують). Ще 800 МВт перебувають на стадії монтажу – це близько 260 установок, які вже доставили в Україну і зараз встановлюють та захищають. Крім того, майже 300 МВт запускають державні компанії. Тобто сумарно ми розраховуємо вийти на показник до 3 ГВт розподіленої газової генерації.

Саме тому уряд робить акцент на накопиченні достатньої кількості газу, оскільки це буде важливим ресурсом для роботи розподіленої газової генерації. Дуже важливо, що спільно з громадами та великими містами ми чітко розраховуємо обсяги газової генерації, необхідної для забезпечення роботи об'єктів критичної інфраструктури в кожному місті для того, щоб в умовах блекауту або відключень світла...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колтунович Олександр Сергійович. Будь ласка.

КОЛТУНОВИЧ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, пане Голово. Шановний пане міністре, у мене такі запитання.

Перше. А ви впевнені, що плани стійкості будуть виконані в повному обсязі і ми нормально пройдемо опалювальний сезон?

Друге. Щодо цінової стабільності на енергоносії для суб'єктів господарської діяльності. Особливо це стосується тих значних цінових варіацій для електричної енергії. Я думаю, ви добре знаєте цю ситуацію. Якщо ми візьмемо дані Державної служби статистики України, то зростання індексу цін виробників промислової продукції на 39 відсотків свідчить про суттєву промислову інфляцію. Крім того, на 23 відсотки зріс індекс цін на будівельну

продукцію, а також відбулося підвищення індексу цін виробників сільськогосподарської продукції.

Зважаючи на зовнішньоекономічні виклики, торговельну блокаду для аграрної продукції, гірничо-металургійного комплексу, яким чином уряд може стабілізувати ціни на електричну енергію для підтримки реального сектора економіки?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання. Безумовно, уряд зі свого боку робить всі необхідні, можливі і, як я вже сьогодні казав, часом неможливі кроки для того, щоб плани стійкості були повністю виконаними.

Хочу нагадати, що станом на сьогодні завдяки підтримці парламенту в бюджеті ми маємо 40 мільярдів гривень на реалізацію планів стійкості. З цієї суми 35,2 мільярда вже розподілені на місця, тобто в Агентство відновлення та відповідні громади для виконання всіх робіт, які входять до переліку планів стійкості. Окремо з резервного фонду було виділено 2 мільярди гривень місту Києву. Крім того, ще до розподілу 40 мільярдів, на захист громад та компаній спрямували 12 мільярдів гривень. Тобто загальна сума – понад 60 мільярдів гривень, які виділені з державного бюджету.

Також, як я вже зазначав, ми залучили від партнерів понад 507 мільйонів євро через Фонд підтримки енергетики. Це є частинкою нашої стійкості, підготовки до наступної зими і формування резерву обладнання. Громади виділяють відповідні кошти також від себе. Тому, звичайно, ми робимо все можливе, щоб плани стійкості були виконані.

Стосовно другої частини вашого запитання щодо цін на електроенергію. Дуже важливо, що сьогодні Україна є частиною європейського ринку і повноправним голосуючим членом Європейської системи ENTSO-E. Відповідно ми працюємо в ринкових умовах. Ціна для бізнесу є ринковою, адже електроенергія – це ринковий продукт.

Для населення ціна зафіксована. Це непорушна величина, встановлена нами на цей опалювальний сезон. Тобто до наступного року тарифи на електроенергію для людей залишатимуться незмінними. Бізнес купує електрику...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Давидюк Микола Іванович, фракція політичної партії «Голос». Будь ласка.

ДАВИДЮК М.І., народний депутат України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Прошу передати слово Ярославу Железняку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

ЖЕЛЕЗНЯК Я.І., перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Голос»). Моє запитання буде одразу і до Першого віцепрем'єр-міністра, і до Прем'єр-міністра. До 15 вересня Кабінет Міністрів має подати проєкт бюджету. Зараз ми, на жаль, кожного дня спостерігаємо, як російські дрони та «шахеди» знищують не лише нашу критичну інфраструктуру, а й бізнес. Можна конкретну відповідь на два простих запитання?

Перше. Які саме статті видатків та в якому обсязі будуть закладені в проєкті бюджету щодо підтримки бізнесу, який постраждав, щонайменше щодо відновлення? Ми бачимо, як руйнується і логістика, відповідно будь-які спроможності бізнесу далі нормально працювати.

Друге. Чи передбачається розробка пакета податкових пільг та інших заходів підтримки для бізнесу, який постраждав від цих обстрілів?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Ми ведемо постійний діалог з бізнесом. Сьогодні ми надзвичайно скоординовані, особливо в енергетичному напрямі, за який я несу відповідальність. Ми на зв'язку не лише з бізнесом, який генерує електроенергію, але й з видобувниками газу та державними підприємствами. У нас щотижневий, абсолютно скоординований і стислий діалог з мережами автозаправних станцій, які сьогодні де-факто є також об'єктами критичної інфраструктури, забезпечуючи паливом і ринок, і населення, але знаходяться під ударами. Більше трьох сотень автозаправних станцій отримали ураження або були зруйновані буквально за останні пів року. Це, звичайно, вагомі втрати для нашої економіки. Електроенергетичний комплекс постраждав взагалі дуже суттєво.

Тому в цьому діалозі з бізнесом ми, звісно ж, шукаємо варіанти створення спеціального фонду для страхування. Йде діалог і на рівні Міністерства фінансів, і на рівні бізнесу. Звісно, ми не закладаємо в бюджет окремий рядок для відшкодування збитків по електроенергетиці, але плани стійкості передбачають можливість фінансування об'єктів критичної інфраструктури незалежно від форм власності. Ми допомагаємо сьогодні у відновленні не лише державним підприємствам, а всім підприємствам, які мають об'єкти критичної інфраструктури, зокрема і за рахунок Фонду підтримки енергетики. Цей потужний ресурс (близько 5 мільярдів євро, про які йшлося на початку року), сьогодні спрямовується на захист, відновлення і підтримку енергетичного бізнесу.

Окремо будемо зараз розглядати можливість створення страхового...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сухов Олександр Сергійович, група «Довіра». Будь ласка.

СУХОВ О.С., член Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (одномандатний виборчий округ № 107, Луганська область, самовисуванець). Дякую. Прошу передати слово Ларисі Білозір.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Лариса Білозір. Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 15, Вінницька область, самовисуванець). Шановний Денисе Анатолійовичу! Напередодні опалювального сезону громади стикаються із серйозною проблемою: це суттєве зростання вартості паливної деревини. Керівники громад мого округу повідомляють, що фактично не можуть закупити деревину для потреб громад та комунальних підприємств. ДП «Ліси України» не забезпечує їм ні гарантованого ресурсу, ні прогнозованої ціни.

Тому запитання до вас. Чи готовий уряд запровадити для паливної деревини механізм, аналогічний ПСО на ринку газу, щоб територіальні громади могли гарантовано закуповувати необхідний для власних потреб обсяг деревини за граничною ціною? Прошу ухвалити таке рішення вже до початку опалювального сезону, адже для багатьох громад це вже питання життєздатності, енергетичної безпеки соціальної сфери, тому що більшість шкіл, садочків, лікарень опалюються деревиною. Ви знаєте, що вони також зараз зобов'язані забезпечувати...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Погоджуюся з вами, що деревина сьогодні стає важливим паливним ресурсом, особливо для прифронтових територій. Ще наприкінці минулого року уряд це питання розглядав. Ми запровадили підхід, коли деревина розглядається енергоресурсом на рівні з газом і електроенергією, тому що не у всіх населених пунктах, особливо прифронтових, є можливість постачати газ і електроенергію.

Відповідно у нас станом на сьогодні діє програма, яка фактично підтримана урядом і за його ініціативою реалізується за допомогою структур ООН. Ми надаємо людям в прифронтових територіях понад 19 тисяч гривень на закупівлю дров, деревини для проходження опалювального сезону. Ця програма діяла минулого року. Вона продовжуватиме діяти і цього року. Буквально минулого тижня уряд підтримав таке рішення. Вчора за дорученням Прем'єр-міністра відбулася зустріч із заступником Генерального секретаря ООН. Він підтвердив, що структури ООН будуть продовжувати програму цього року.

Це значні кошти, які ми не беремо з державного бюджету. Структури ООН, благодійні організації фінансують цей проєкт для всіх прифронтових областей і громад. Ми відшкодовуємо людям вартість зимового розміру закупівлі деревини.

Граничні ціни ми встановлювати не будемо, оскільки за вимогами євроінтеграційного законодавства маємо рухатися в сторону Євросоюзу. Тому сьогодні деревина – це також ринкова ціна. А ми будемо надавати допомогу. У разі зростання ціни, розмір допомоги буде збільшено. Ось такий механізм.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Павленко Ростислав Миколайович, фракція «Європейська солідарність». Будь ласка.

ПАВЛЕНКО Р.М., член Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Європейська солідарність»). Дякую. Прошу передати слово Олексію Гончаренку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олексій Гончаренко. Будь ласка.

ГОНЧАРЕНКО О.О., член Комітету Верховної Ради України з питань бюджету (одномандатний виборчий округ № 137, Одеська область, самовисуванець). Дякую. Шановний пане Прем'єр-міністре, у мене до вас два запитання.

Перше. Ви вже 36 днів на посаді, і досі Державну службу фінансового моніторингу очолює Філіп Пронін – людина, яку набагато простіше побачити в парламенті Танзанії, в Мексиці чи там на слоні, ніж у Верховній Раді України, який не з'являється на виклики ТСК, фігурує в корупційних справах. І вже 48 годин, як вся країна почула на нових плівках, що Державна служба фінансового моніторингу створює «окошечко», щоб викупити колишнього міністра енергетики Галущенка. Кожна година перебування Проніна на посаді – це фактично пляма на репутації уряду і, на жаль, вашій особисто. Скільки це ще триватиме? Коли буде прийняте рішення щодо Проніна?

І друге. Ви 36 днів на посаді Прем'єр-міністра, отже 36 днів у нас немає керівника НАК «Нафтогаз України». Наближається зима. Це дуже важлива позиція. Коли буде призначений керівник НАК «Нафтогаз України»? Чи може ним стати Юлія Свириденко? Чи довіряєте ви вашій...

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф., Прем'єр-міністр України. Дякую за запитання. З приводу Державної служби фінансового моніторингу і останнього скандалу. Я можу сказати, що уряд миттєво відреагував на події, факти і матеріали антикорупційних органів. Реакція була достатньо очевидна. Повноваження уряду – це відсторонення голови наглядової ради державного *Sense Bank*. Також була рекомендація про відсторонення голови правління державного *Sense Bank*. Наскільки мені відомо, до керівника департаменту фінансового моніторингу банку є обґрунтовані претензії. Саме про це йшлося на плівках. Відповідно, було надано чітку інструкцію вжити щодо причетних осіб заходів для притягнення їх до відповідальності. Це перше.

Друге. Щодо *Sense Bank* є чітка вказівка Міністерству фінансів прискорити його продаж. До цього моменту Міністерство фінансів спільно з Національним банком мають розв'язати всі накопичені проблеми (*Шум у залі*). Це що стосується фінансового моніторингу і фактів, які звучали на плівках.

Стосовно НАК «Нафтогаз України». Я вважаю, що там діє одна з найкращих структур корпоративного управління. Там є наглядова рада, яка безпосередньо й вирішуватиме питання подальших кадрових змін. Наскільки мені відомо, у будь-якому разі буде оголошено прозорий конкурс у кращих практиках корпоративного управління. В ідеалі новий керівник має обійняти посаду вже після завершення опалювального сезону, щоб компанія стабільно пройшла цей критичний період.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Сергію Федоровичу.

Бакумов Олександр Сергійович, фракція «Слуга народу».

БАКУМОВ О.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань правоохоронної діяльності (одномандатний виборчий округ № 173, Харківська область, політична партія «Слуга народу»). Шановний пане Голово! Прошу передати слово народному депутату Олександру Ковальчуку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Ковальчук. Будь ласка.

КОВАЛЬЧУК О.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (одномандатний виборчий округ № 152, Рівненська область, політична партія «Слуга народу»). Дякую, шановний колего, за передане слово. Хочу від імені фракції «Слуга народу» привітати уряд в оновленому складі і шановного Прем'єр-міністра з дебютом у залі Верховної Ради на «годині запитань до Уряду». Сподіваюся, буде багато роботи, тому розраховуйте на нашу підтримку.

У мене є прохання. Рік закінчується, а законопроекти щодо продовження мораторію на вивезення лісу-кругляка не прийняті, хоча вже розроблені. Сподіваємося, що в кінці року, як це вже неодноразово бувало, уряд прийме відповідну постанову і продовжить дію мораторію ще на один рік. Протягом наступного року парламентом буде розроблено і внесено відповідні законопроекти. Це вкрай важливо. Як уже зазначалося, потрібно вирішувати питання щодо деревини для опалювального сезону, бо деревина – це відбудова, екологія й економіка.

Дякую наперед.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Ви озвучили, що це прохання. Звісно, що на засіданні уряду ми розглянемо це питання спільно з міністром економіки. З точки зору державного національного інтересу очевидно, що під час війни деревина є стратегічним ресурсом, ресурсом для будівництва захисних споруд,

елементом нашої стійкості. Цей підхід на час воєнного стану абсолютно коректний. Тому ми розглянемо ваше депутатське звернення і візьмемо його в роботу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Кучеренко Олексій Юрійович, Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина». Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Дякую. Мої запитання до pana Прем'єр-міністра.

Шановний Сергію Федоровичу! Вашим першим кроком був аудит, як ви самі заявили, так званих планів стійкості. Будь ласка, стисло розкажіть, що показав цей аудит. Це перше.

Друге. Останнім часом лунають армагеддонні заяви певних урядовців стосовно того, що три дні без води й каналізації – все пропало. Такі слова мають серйозні й політичні наслідки. Якщо урядовці роблять такі заяви, то нехай одразу українцям дають чіткі рекомендації, що їм робити.

І третє. Щодо ситуації у НАК «Нафтогаз України». Сергію Федоровичу, чесно вам скажу, мене не цікавить думка так званих іноземних наглядових рад у такій ситуації. Акціонером є уряд, і саме ваша позиція стосовно керівництва НАК «Нафтогаз України» має бути ключовою, бо кредитуватися він буде під гарантії саме держави Україна, враховуючи його фінансовий стан.

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Мене якраз цікавить думка наших міжнародних партнерів, зокрема наглядової ради та її незалежних членів. Під гарантії держави на 2025 рік гроші не залучалися. Було залучено понад 1 мільярд євро під гарантії Єврокомісії, що дозволило нам стало пройти минулий опалювальний сезон. Крім того, весь наш бюджет і вся міжнародна допомога є фундаментом нашої стійкості не тільки для енергетики, а й для війська та життєдіяльності країни.

Щодо аудиту планів стійкості. Так, він був проведений, і про результати була чітка доповідь на засіданні Ради національної безпеки та оборони. За деякими напрямками є відставання. Окремі регіони йдуть на випередження, а деякі міста й області відстають. Але я хочу зробити два акценти. Коли план стійкості затверджувався, він виглядав настільки амбітним, що його виконання навіть на 47 відсотків на момент аудиту – це вже чимало.

Наразі визначено чіткі терміни та відповідальних за доведення планів стійкості до логічного завершення. Трохи буде запізнення за термінами, але

ведеться дуже чітка, зрозуміла робота за кожним напрямом. Повну координацію здійснюють Міністерство енергетики та Міністерство з відновлення, інфраструктури та транспорту України. Наш акцент – на захисті, відновленні та резервуванні.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Яценко Антон Володимирович, група «Партія «За майбутнє». Будь ласка.

ЯЦЕНКО А.В., член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 200, Черкаська область, самовисуванець). Добрий день! Минулої зими величезною проблемою було те, що в будинках з електричним опаленням взагалі не було опалення. Тоді уряд, не хочеться так казати, грав у наперстки, але навіть повідомив, що це питання незабаром буде вирішено. Потім ми з вами спілкувалися, але нічого не було вирішено, одні обіцянки. Скільки тієї зими, як казав сатирик. А що буде в цьому році з такими будинками? Це перше запитання.

І друге. Сьогодні дуже зловживає тарифами на воду більшість міських рад, які фактично на цьому заробляють, та ще й виводять гроші через субсидію з бюджету. Наприклад, ситуація з тарифом на воду в Умані. За кубометр – 160 гривень! Як уряд збирається розв'язувати цю проблему чи принаймні якимось взяти на контроль? Бо НКРЕКП не має повноважень, Антимонопольний комітет не має, тобто...

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за запитання. Стосовно будинків з електроопаленням – в країні є 22 тисячі багатоповерхових будинків з електричним опаленням. Це величезна кількість абонентів і людей. В межах планів стійкості ми запропонували громадам та їхнім керівникам готуватися до наступної зими і вже забезпечувати наявність відповідних генераторів. Ми завозимо їх у великих кількостях (це десятки тисяч тонн) за кошти Фонду підтримки енергетики. Йдеться про енергетичне обладнання, зокрема генератори великої потужності: від 0,3 до 1,5 і навіть до 2 МВт. Такого обладнання, в принципі, буде достатньо, щоб підтримувати тепло.

Біля таких будинків ДСНС або місцева влада обов'язково мають встановлювати пункти незламності. На випадок, якщо в таких будинках зникає світло, люди обов'язково можуть, по-перше, скористатися пунктами незламності. По-друге, місцева влада має забезпечити відповідну генераційну спроможність. Зокрема, коли ми говоримо про об'єкти критичної інфраструктури, такі будинки мають потрапляти ось у цю соту власної генерації. Це відповідь на ваше перше запитання.

Стосовно другого вашого запитання щодо цін на воду. Сьогодні ціни на воду формуються місцевою владою, є ринковими і включають у себе всі ринкові складові собівартості подачі води і водовідведення. Відповідно, стосовно води

(попереднє питання також цього стосувалося): звісно ж, ми в плани стійкості включили захист водонапірних, водоочисних станцій та станцій водовідведення. Розуміючи, що ворог буде бити, ми якраз і говоримо про концентрацію зосередження на цьому напрямі, щоб його захистити.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, шановні колеги. У нас ще залишився час для фракцій і груп.

Прошу фракції і групи перезаписатися. Залишилося 5 хвилин. Можливо, хтось ще встигне поставити запитання. Як Бог дасть. Бачите, хтось і встиг.

Цимбалюк Михайло Михайлович, фракція «Батьківщина». Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М., *перший заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія Всеукраїнське об'єднання «Батьківщина»).* Прошу передати слово колезі по фракції Кучеренку Олексію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Кучеренко Олексій Юрійович. Будь ласка.

КУЧЕРЕНКО О.Ю. Дякую. Шановний Сергію Федоровичу, я звертаюся до вас максимально коректно, конструктивно і професійно. Усі балади про наглядові ради останніх 10 років призвели до фіаско цілої низки державних компаній і до їхнього вкрай ганебного фінансового стану, зокрема і НАК «Нафтогаз України», який заганявся в борги Коболєвим і компаніями за участю так званої наглядової ради. В «Енергоатомі» скандал відбувався так само за наявності так званої наглядової ради. «Укрєнерго» потрапляло в технічний дефолт за участю наглядової ради.

Ми поважаємо наших партнерів і кредиторів. Вони мають право на фінансовий контроль за своїми грошима, і це однозначно. Але в усіх цих компаніях акціонером є держава Україна в особі уряду, який має нести відповідальність за фінансовий, технічний стан, модернізацію, всі параметри цих компаній, а не ховатися за наглядові ради. Я прошу пам'ятати це.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую ще раз за запитання і коментарі.

Щодо відповідальності: я точно розумію, що означає це слово і усвідомлюю всю повноту персональної відповідальності та відповідальності уряду за результати нашої роботи, кожен дію чи бездіяльність.

Водночас формат «інституція корпоративного управління» вважаю ефективним. Поодинокі випадки його неякісної реалізації – це факт, який не відмінює самого принципу. Це дієвий інструмент якісного управління, і в тому числі державними компаніями. Хочу підкреслити, що це не тільки державні компанії, є великі приватні українські та іноземні міжнародні компанії, які

також мають наглядову раду, правління, і це допомагає широті погляду, альтернативним думкам, пошуку рішень, компромісів.

Тому вважаю, що треба взяти найкращі приклади корпоративного управління, а вони також є. Не посоромлюся згадати і «Укрнафту», і «Нафтогаз України» за останній період. Просто треба тиражувати для тих компаній, де це не вдалося.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Завершальне запитання. Штепа Сергій Сергійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

ШТЕПА С.С., *заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань цифрової трансформації (одномандатний виборчий округ № 77, Запорізька область, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день! Прошу передати слово Сергію Козирю. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Козир. Будь ласка.

КОЗИР С.В., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 184, Херсонська область, самовисуванець).* Добрий день, шановні колеги! Денисе Анатолійовичу, як член енергетичного комітету я точно розумію, про що ви кажете. І тут хотів би порадити і вам, і пану Прем'єр-міністру, і пану Миколі, міністру з відновлення, інфраструктури та транспорту: вкрай важливо до кінця опалювального сезону мінімізувати вплив людського фактору як з боку замовників, так і з боку виконавців робіт.

Ми розуміємо, що амбіційні плани стійкості схожі на спробу, щоб здорова дитина народилася за три місяці, а це неможливо. Тому потрібно дуже уважно і детально з цим розбиратися. Це перше.

Друге. Хотів би звернутися до Прем'єр-міністра з нагадуванням і пропозицією провести спільну нараду щодо політики людського капіталу стосовно внутрішньо переміщених осіб. Зараз триває активне формування бюджету на 2027 рік, тому нам необхідно синхронізувати дії для того, щоб не допустити розпорошення коштів і нарешті почати реагувати на виклики, з якими стикаються люди. Потрібно закривати їхні потреби, провести аудит і сформувати ту політику, яка буде щоденно допомагати людям повертатися до нормального життя, – не збільшувати кількість ВПО, а, навпаки, адаптувати їх у громадах.

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую. Я відповім на першу частину.

Безумовно, сьогодні Прем'єр-міністр уже відзначив, що ми дуже відповідально ставимося до виконання планів стійкості і розуміємо

реалістичність тих контрактів, договорів виконання робіт, які сьогодні проводяться на об'єктах.

Ми зважаємо на людський фактор, про який ви говорите, зокрема на кількість повітряних тривог, коли люди мають йти в укриття, тому що вони працюють на об'єктах, які є потенційними цілями і об'єктами критичної інфраструктури. Розуміємо всю складність робіт на прифронтових територіях. У деяких випадках нам на допомогу приходить ДССТ Державна служба спеціального транспорту (ДССТ) Збройних Сил України, яка виконує роботу, оскільки цивільні підрядники уже не можуть виконувати під постійними обстрілами або під атаками дронів роботи на тих або інших об'єктах енергетичної інфраструктури.

Тому дякую вам за те, що підсвітили цю проблематику. Ми вдячні і схиляємо голову перед нашими військовими і енергетиками. До цієї когорти треба зарахувати і ремонтників, які постійно відновлюють обладнання.

Вчорашній приліт пошкодив та частково знищив обладнання у Києві. Зараз ми прораховуємо, наскільки це уповільнить ремонт, але негайно після погашення пожежі почалися роботи з відновлення. Тобто елемент знищення або пошкодження обладнання і його відновлення став сьогодні частиною щоденної роботи наших ремонтників.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую.

І щодо другої частини. Відбудуться дві наради щодо ВПО і прифронтових територій. Ми збираємося наступного тижня. Тобто як домовилися, так і рухаємося. Це буде широке поле для того, щоб ми однаково чули як запитання, так і відповіді. Найголовніше мати конкретний план дій, хто і за що відповідає, коли буде зроблено.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, переходимо до запитань з визначеної теми до членів уряду від народних депутатів. Прошу записатися на запитання.

Я нагадую, що відводиться до 30 хвилин (1 хвилинка – на кожне усне запитання, 2 хвилини – для відповіді на нього).

Циба Тетяна Вікторівна, фракція «Слуга народу».

ЦИБА Т.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово колезі Крейденку Володимирі.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Володимир Крейденко. Будь ласка.

КРЕЙДЕНКО В.В., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань транспорту та інфраструктури (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Шановний Сергію Федоровичу! Хочу сьогодні звернути вашу увагу на людей, які першими приїжджають туди, де російська ракета або дрон зруйнували будинок, школу або лікарню. Це наші волонтери відновлення. Я добре знаю цю роботу на прикладі волонтерської організації «Добробат». Сьогодні це вже 14 осередків по всій Україні, 87 відбудованих населених пунктів і понад 10 тисяч родин, яким допомогли.

Це громадяни, які після основної роботи, у вихідні дні та за власний рахунок їдуть за сотні кілометрів. Вони розбирають завали, закривають вибиті вікна, перекривають дахи й допомагають відновити будинок. Але є проблема. Пальне, транспорт, інструменти, засоби захисту та інші витрати волонтерам дуже часто доводиться забезпечувати самостійно.

Саме тому разом із колегами я зареєстрував проєкт постанови [№ 15178](#) щодо розробки і затвердження програми «Сила волонтерів – відновлення громад». Профільний Комітет з питань молоді і спорту її доопрацював, ми інтегрували відповідні механізми до...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка, відповідь.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Якщо чесно, я запитання не почув. Це була певна декларація. Але я, безумовно, підтримую те, що волонтери роблять неймовірну роботу для допомоги, в тому числі і з відновлення.

Щодо проєкту постанови зафіксував. Ми відпрацюємо разом з міністерствами. За потреби запросимо вас до фіналізації цього рішення. Але те, що уряд буде і надалі продовжувати підтримувати волонтерські організації, – це факт.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Білозір Лариса Миколаївна, група «Довіра». Будь ласка.

БІЛОЗІР Л.М. Прошу передати слово Олександру Сергійовичу Сухову.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Сергійович Сухов. Будь ласка.

СУХОВ О.С. Депутатська група «Довіра». Запитання до міністра у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України.

Дайте відповідь людям, які через війну втратили свої домівки та фактично все, що мали. Скільки ВПО, УБД отримали житлові сертифікати? Скільки реально придбали житло? Скільки чекають на виплати? І головне. Чому Луганська обласна військово-цивільна адміністрація направила 50 мільйонів

гривень залишків до бюджетів Харківської та Сумської областей? Чому замість житла для луганців ці гроші віддали іншим областям? Хто прийняв це рішення і на якій правовій підставі? Хто персонально відповість перед людьми, які втратили все під час війни?

Дякую.

БЕЗГІН В.Ю., *міністр у справах громад, територій та внутрішньо переміщених осіб України*. Щиро дякую. Добрий день, колеги! Надаю інформацію щодо показників виплати компенсацій за пошкоджене та знищене житло, а також окремо відповім щодо ваучерів для ВПО з ТОТ.

Що стосується компенсації за пошкоджене житло, то станом на зараз у нас прийнято позитивних рішень щодо надання компенсації для 162 тисяч 242 сімей на суму 16,1 мільярда гривень. Із них 159 тисяч родин уже отримали кошти.

Що стосується компенсації за знищене житло, то, безумовно, ситуація гірша. Наразі видано понад 89 тисяч сертифікатів на суму 114,9 мільярда гривень, з яких фактично використано 49,2 мільярда гривень. Звісно, що це впирається в нашу фінансову спроможність.

Що стосується програми щодо ваучерів для ВПО з ТОТ, то там ситуація, звісно, важча. Відповідні ваучери наразі отримали близько 3,5 тисяч родин.

Щодо рішення очільника Луганської обласної військової адміністрації. Буквально після нашої «години запитань до Уряду» відбудеться профільний захід з приводу Луганської області. Я особисто поставлю це запитання очільнику військової адміністрації, візьмемо на контроль разом з профільним заступником Офісу Президента і розберемося з цим.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

В'ятрович передає слово Бондарю, правильно я розумію?

Бондар. Будь ласка.

БОНДАР М.Л., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань енергетики та житлово-комунальних послуг (одномандатний виборчий округ № 119, Львівська область, політична партія «Європейська солідарність»)*. Дякую. Пане Денисе, ви говорили про балансуєчі потужності. Я розумію, що і когенерація, і теплова генерація якраз буде тим балансом якраз зимою. Тому в мене запитання з цього приводу.

Два дні тому, 19 серпня, у Львові відбувся суд щодо Червоноградської збагачувальної фабрики. Чи маєте ви інформацію, що суд все-таки задовольнив державну потребу в арбітражному керуючому? Чи будуть відстоюватися зараз державні шахти? Яку роль буде в цьому відігравати Міністерство енергетики?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Ви знаєте, який великий обсяг роботи ми спільно з вами на базі комітету та разом із профспілками вже виконали. Ми продовжуємо це робити задля наших шахтарів.

До речі, напередодні Дня шахтаря варто озвучити важливі меседжі: сьогодні ми дійсно маємо важливий підхід до відновлення стабільної роботи шахт Львівсько-Волинського вугільного басейну. Також у нас продовжують функціонувати вугільні шахти в Павлограді. чесно кажучи, залишилося не так багато виробництва вугільної продукції, хоча склади наповнені з запасом. Ми потребуємо нашого українського вугілля.

Тому суд завершено, призначено арбітражного керуючого, якого запропонувала держава. До 16 листопада він має надати чіткий план санації збагачувальної фабрики. Це, безумовно, зробить набагато кращими умови роботи підприємств «Львіввугілля» та «Волиньвугілля». Вони зможуть збагачувати свій продукт і реалізовувати його за кращими ринковими цінами як для потреб теплової генерації, так і для інших галузей нашої економіки.

Рухаємося далі. Звичайно, у нас є план оздоровлення роботи шахт. Будемо про це говорити в подальшому спільно з комітетом, з профспілками. Я вам дякую за вашу залученість у всі ці процеси, підтримку і допомогу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ключко Андрій Андрійович, фракція «Слуга народу».

КЛОЧКО А.А., *член Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Добрий день, шановний пане Голово! Прошу передати слово Сергію Гривку.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Гривко. Будь ласка.

ГРИВКО С.Д., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань соціальної політики та захисту прав ветеранів (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Шановний Прем'єр-міністре! В Україні сьогодні демографічна криза. За оцінками різних експертів, коефіцієнт народжуваності впав до критичної позначки 0,7–0,9 дитини на сім'ю, що несе катастрофічні наслідки для економіки, оборони, громад та країни в цілому. Потрібно впроваджувати дієві кроки.

Один з перевірених світових інструментів, здатних підняти народжуваність аж до 30 відсотків, – це допомога дитині на майбутнє. Суть ініціативи полягає у створенні державного депозиту при народженні дитини до 18 років. Кошти накопичуються, а після можуть бути спрямовані на важливі цілі дитини: якісну освіту, власне житло, придбання першого авто, зняття коштів для

власних потреб. Такий інструмент обов'язково підтримають українські сім'ї. Він дасть поштовх економіці та стане потужним сигналом для мільйонів наших громадян за кордоном, мотивуючи повернутися додому.

Запитання до вас. Чи розглядається впровадження цієї світової практики у нашій державі в тій чи іншій формі?

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Ви правильно сказали, що в тій чи іншій формі. Відповідь – так, розглядається. Ми найближчим часом зможемо презентувати такий формат.

Демографічна ситуація в країні наразі складна, і падіння народжуваності – це факт. Тому фокус нашої уваги значно ширший.

Зараз готується кілька видів програм. Наприклад, у межах програми «ЄОселя» найближчим часом планується зниження відсоткових ставок для родин залежно від кількості дітей – із народженням кожної наступної дитини ставка ставатиме ще меншою. Стимулюючі економічні фактори також на це впливають.

Вчора ми мали розмову щодо ВПО. Коли родина внутрішньо переміщених осіб переїжджає, дитина, яка народжується вже на новому місці, наразі не може отримати статус ВПО, оскільки вона не покинула територію, яка тимчасово окупована. З цим також розбираємося. Тобто з дітьми взагалі великий комплекс задач і фокусів, але економічна допомога, орієнтована на майбутнє, має бути в першу чергу.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Фріз передає слово Гончаренку. Я правильно зрозумів?

Будь ласка, Олексію Олексійовичу.

ГОНЧАРЕНКО О.О. Дякую. Шановний пане Прем'єр-міністре! Я цитую зараз плівки, оприлюднені НАБУ. «Да, финмон мониторинг и вход, и они дают окошко, когда они свою систему ложат на этот, на сервис, тогда мы формируем платежку и отправляем, чтобы она не попала в ручное управление».

Не треба переводити на стрілочників в *Sense Bank*. Там треба давно було розбиратися. Я вам поставив запитання щодо керівника Державної служби фінансового моніторингу Філіпа Проніна і хочу почути відповідь. Не про когось десь, не про дівчинку в сервісі банку чи ще десь – про Філіпа Проніна, який не ходить у Верховну Раду, ігнорує виклики у Верховну Раду, який фігурує в надцятій раз у антикорупційних розслідуваннях. Коли він буде прибраний? Це перше.

І друге. Кабінет Міністрів був зобов'язаний подати законопроект про терміни служби для військових. Коли Кабінет Міністрів під керівництвом Прем'єр-міністра Корецького виконає вимогу закону?

Дякую.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую. З приводу законопроекту про військових я все-таки передам колегам слово, щоб конкретно відповіли.

А з приводу фінмоніторингу, я дуже послідовний. Ви звернулися з тим, що треба забезпечити участь пана Проніна в тимчасовій слідчій комісії. Відповідно всі матеріали були йому надані. Очікуємо. Це перше.

Друге. З приводу плівок. Якщо я не помиляюся, то там йдеться про конкретну персону фінмоніторингу конкретного банку. І це не про стрілки, це про чітку відповідальність конкретних осіб. Наскільки мені відомо, ця людина навіть отримала підозру від антикорупційних органів. Це і є фактом того, що ми зараз говоримо про одну і ту саму людину.

Щодо фінмоніторингу в цілому і безпосередньо особи пана Проніна. Дійде час до зустрічі, звіту і наступних кроків, планів, тоді я зможу вам предметно про це відповісти.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Військові продовжать? Ще є трохи часу.

ШКУРАКОВ В.О., *заступник міністра оборони України.* Так. Дякую за запитання. Ви знаєте, що Кабінет Міністрів затвердив План дій уряду. У межах цього плану Міністерство оборони опрацювало стратегію управління людським капіталом у системі Збройних Сил України. Це вкрай важливе питання, яке сьогодні опрацьовується і розглядається, в тому числі на ТСК, яку ви очолюєте. Уряд спільно з Міністерством оборони напрацьовує відповідну нормативно-правову базу, щоб забезпечити збалансований підхід та встановити зрозумілі строки служби для військовослужбовців і громадян України. Потрібно відповісти на ті запитання, які є сьогодні в суспільства щодо...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Грищук Роман Павлович. Перепрошую. Роман Петрович, так? Роман Павлович.

ГРИЩУК Р.П., *голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій (одномандатний виборчий округ № 222, м. Київ, політична партія «Слуга народу»).* У мене запитання до міністра внутрішніх справ. Іване Михайловичу, два дні тому в Солом'янському районі сталася жахлива ДТП: водій перевищив швидкість, влетів в зупинку, вбив двох людей, четверо травмовано. Буквально місяць тому на тому ж місці водій перевищив швидкість, вбив чотирьох людей, зокрема двох поліцейських.

Поки Верховна Рада, замість того щоб нарешті підвищити штрафи за порушення швидкості, підвищує рівень засмаги на своєму обличчі, в мене запитання до вас.

Скажіть, будь ласка, яке ваше ставлення до впровадження системи штрафних балів або іншого методу позбавлення права за систематичне порушення швидкісного режиму? Це перше.

Друге. Що вже зараз робить Національна поліція для того, щоб зменшити смертність на дорогах?

Третє. З приводу автомобілів—«фантомів», які були закуплені до початку повномасштабного вторгнення. Коли вони виїдуть на дороги Києва і всієї України?

Дякую.

ВИГІВСЬКИЙ І.М., *міністр внутрішніх справ України*. Добрий день, шановні депутати! Шановні народні депутати! Шановні присутні! Це питання дійсно є нагальним. Після останньої трагічної події у місті Києві була проведена відповідна нарада. Як ви знаєте, РНБО отримала доручення від Президента України. Ми й до цього активно працювали, а зараз ще активніше почали просувати низку законопроектів. Серед них і проєкт закону [№ 15348](#), який мали розглянути позавчора, але черга до нього так і не дійшла. Я письмово звертався до Голови Верховної Ради України з проханням включити його до порядку денного, і адже вважаю ці кроки дуже важливими.

Вчора ми провели нараду в РНБО за моєю участю, за участю правоохоронного комітету. Також в ній взяли участь народні депутати та громадськість. Під час наради ми обговорювали питання щодо штрафних балів. Я думаю, що ми також підтримаємо цю ідею, її потрібно впроваджувати.

Які конкретні кроки? Ми заявили про збільшення камер фіксації швидкості дорожнього руху, які вже запрацювали (плюс 50 камер). Ще нам потрібно близько 600 камер, щоб перекрити всі аварійні ділянки в державі.

Щодо «фантомів», які були закуплені до війни. Їх там невелика кількість. Ми плануємо протягом місяця запустити як мінімум три і закупляти ще найближчим часом.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Карабута Сергій Олександрович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАРАБУТА С.О., *член Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»)*. Шановний пане Голово, прошу передати слово Штепі Сергію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сергій Сергійович Штепа. Будь ласка.

ШТЕПА С.С. Запоріжжя. У мене запитання до Прем'єр-міністра. Сергію Федоровичу! Чи планує уряд запровадити особливий економічний режим для прифронтових територій, який включатиме податкові пільги для бізнесу, якісь пільги для населення тощо?

Понад тиждень тому ви звітували про те, що уряд виділив понад 2 мільярди гривень для прифронтових територій. Це, звісно, правильна ініціатива, але їй бракує системності. Чи буде уряд робити щось на постійній основі? Оскільки прифронтові території – це не лише ті території, які потребують допомоги зараз, це й основа майбутнього відновлення країни.

Чи планує уряд поширювати якісь пільги для населення? Наприклад, багато пільг, у тому числі на електроенергію, розповсюджуються лише на ті домогосподарства, де вже є отримувачі субсидій. Чи будуть пільги розповсюджуватися також для більшої кількості людей? Чи шукаєте ви для цього той ресурс, який необхідний? Слід розуміти, бо люди не відчують належної підтримки. Її треба збільшувати. Це питання актуальне вже сьогодні і зараз.

КОРЕЦЬКИЙ С.Ф. Дякую за запитання. Стосовно ініціативи щодо створення вільної економічної зони для прифронтових територій. Ми з вами домовилися перед «годиною запитань до Уряду» про те, що відбудеться зустріч, де ми обговоримо цю ініціативу. Спільно з Міністерством фінансів необхідно проаналізувати, як це вплине на бюджет, звідки ми будемо брати ці кошти. Ідея сама по собі цікава, якісна і конструктивна, а тепер потрібно вирішити, як забезпечити це коштами. Це перше.

Друге. З приводу прифронтових регіонів, які потребують особливого акценту, уваги. Додаткові пільги для людей, безумовно, обговорюються. Я вважаю, що те, що тарифи на певні енергоносії залишаються незмінними з початку повномасштабного вторгнення, це вже і є пільга, тому що зростають ціни, зарплати й податки. Є інфляційні процеси, а тарифи на ті чи інші енергоносії залишаються незмінними. Це і є та пільга, яку несе держава і дотує населення всі роки повномасштабного вторгнення. А щодо прифронтових регіонів, ми домовилися про зустріч, де все проговоримо.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Сова Олександр Георгійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

СОВА О.Г., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань фінансів, податкової та митної політики (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Ігорю Васильєву.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ігор Васильєв. Будь ласка.

ВАСИЛЬЄВ І.С., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (одномандатний виборчий округ № 158, Сумська

область, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Денисе Анатолійовичу, дякую за увагу до Сумської області. В межах останнього робочого візиту були озвучені цифри про введення додаткових потужностей електрогенерації на рівні 2 МВт із 36 запланованих (це менше 7 відсотків). Мабуть, схожа ситуація з блочно-модульними котельнями, когенераційними установками.

Скажіть, будь ласка, чи встигаємо ми виконати до опалюваного сезону план стійкості? Чи потрібно вже вводити кадрові перепризначення для того, щоб ми влітку могли підготуватися, щоб взимку сумчани були з опаленням, з електрикою і зі світлом? Чи планується пільга, безкоштовні дрова для прикордоння в цьому році?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваші запитання. Дійсно, ситуація на Сумщині, як і на всіх прифронтових територіях, у прифронтових областях та прифронтових громадах, надзвичайно складна. Ми в межах робочого відрядження фактично оглянули хід підготовки об'єктів критичної інфраструктури до наступного опалювального сезону та будівництво захисних споруд. Ми подивилися на втрачені потужності, які були лише збудовані, щойно отримані від партнерів і знищені російськими FPV-дронами. Провели роботу над помилками з керівниками відповідних регіональних структур.

Сьогодні тут я не можу з трибуни оголошувати всі ті заходи, які були вжиті для того, щоб укріпити енергостійкість Сумщини та громад області. Але зроблено ряд кроків і з «Укренерго», і з обленерго, проведені відповідні координаційні дії, продовжуємо роботу з обласною військовою адміністрацією. Постачаємо все необхідне обладнання – трансформатори, генератори та все, що потрібно для того, щоб мати там стабільне електропостачання. Будуємо нові перемички та нові лінії для того, щоб подати світло в ті громади, які його давно не мають.

На жаль, ситуація в 20-кілометровій зоні від кордону надзвичайно складна, як і всюди у прифронтових областях. Там проводити ремонти немає можливості, оскільки тривають постійні атаки FPV-дронів з російської сторони. Навіть там, де немає фронту, через кордон FPV-дрони поцілюють по ремонтних бригадах. Там знищені лінії, і є можливість постачати лише генератори. Ми передаємо необхідну кількість генераторів з фонду підтримки.

Ви питали про дрова. Я сьогодні вже казав: так, по прифронтових громадах відшкодування вартості дров через оонівські структури буде...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Качура Олександр Анатолійович, фракція «Слуга народу». Будь ласка.

КАЧУРА О.А., заступник голови Комітету Верховної Ради України з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування (загальнодержавний багатомандатний виборчий

округ, політична партія «Слуга народу»). Сумщина. Ви знаєте, дуже погана тенденція, коли в країні, яка воює, саме після призначення міністра оборони, який говорив про те, що буде дуже конструктивна і постійна співпраця з парламентом, він зараз відсутній. Тому запитання до представника Міністерства оборони: чому відсутній пан міністр? Це перше.

Друге. Що саме Міністерство оборони збирається робити з «територіальними центрами корупції», як їх називають, які зараз викрадають людей, беруть хабарі, позбавляють здоров'я людей і на сьогодні, на моє переконання, є нічим іншим як злочинним угрупованням, яке повинно бути ліквідоване? Скажіть, що міністерство робитиме з цим свавіллям, щоб воно припинилося? Попередній міністр пропонував якісь реформи з цього приводу. Чи є на сьогодні візія? Кожен день – це катастрофа, я вважаю, довіри суспільства до таких інституцій, як Збройні Сили України, і це неприпустимо.

ШКУРАКОВ В.О. Міністр оборони проводить важливі міжнародні перемовини, де одне з його основних завдань – знайти ресурси для того, щоб продовжувати ефективне утримання війська та забезпечити виконання тих завдань, які сьогодні стоять перед Міністерством оборони.

Щодо другого питання, яке ви означили. Як я і казав раніше, уряд підготував відповідний план дій, в якому ці питання відображені. Проте хотів би відзначити, що безпосередньо питання роботи ТЦК належить до компетенції Генерального штабу, а саме – Командування Сухопутних військ. Вони дійсно здійснюють планування та забезпечення цієї роботи.

Міністерство оборони у своїй діяльності здійснюватиме заходи щодо ведення політичного процесу. На сьогодні відбуваються консультації з новопризначеним Головнокомандуючим Збройних Сил і начальником Генерального штабу, оскільки це спільна робота не тільки в межах Міністерства оборони, а й усього уряду. Тому всі заходи щодо ситуації, які ви описуєте, будуть вирішені і відображені у плані дій уряду на цей і наступний роки.

Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Загородній Юрій Іванович, позафракційний. Будь ласка.

ЗАГОРОДНІЙ Ю.І., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань Регламенту, депутатської етики та організації роботи Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Опозиційна платформа – За життя»). Дякую, Руслане Олексійовичу. Прошу передати слово народному депутату Цимбалюку Михайлу Михайловичу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Михайло Михайлович Цимбалюк. Будь ласка.

ЦИМБАЛЮК М.М. Фракція «Батьківщина». Я підтримую позицію Кучеренка Олексія Юрійовича, який сказав, що уряд має менше лякати людей тим, що наступна зима буде найстрашнішою, а натомість казати правду і чітко радити, що мають робити громадяни, а що робитиме сам уряд, використовуючи державні кошти, як він і зобов'язаний.

А запитання у мене до міністра освіти. Пане міністре, ваш попередник, слава Богу, не встиг знищити всю освіту, але дайте відповідь: що буде із зарплатою вчителів та що буде з харчуванням? Чи ви вважаєте, що державної субвенції на харчування у розмірі 50 гривень на день для молодших класів і 60 гривень для старших класів – достатньо? Чи можна якісно забезпечити гарячим харчуванням усіх учнів там, де бракує харчоблоків, застаріле обладнання та не вистачає кухарів? І, зрештою, що буде з реформою НУШ? Яка ваша позиція? Дайте відповідь.

Дякую.

БУТЕНКО А.П., міністр освіти і науки України. Дякую за запитання. Буду намагатися дати відповідь на кожне запитання.

Перш за все, почну з останнього – з реформи НУШ. Вона стартувала 8 років тому і, на мій погляд, має продовжуватися, але з розумом. Тому що умови, в яких вона проєктувалася, докорінно змінилися: ми зовсім в іншій країні, зовсім в інших умовах. Тому потрібно проводити ревізії і змінювати її, адже освіта повинна змінюватися разом із обставинами. Це перша позиція.

Друга – ваше запитання стосовно харчування. Так, з 1 вересня у нас стартує харчування по всій Україні. І ми поставили амбітну ціль (цей проєкт реалізовується вже близько року) про те, щоб харчувалися всі діти. Це питання не лише про соціальну послугу, а й про зміну харчового мислення та харчової поведінки. Так, коштів, можливо, недостатньо, але ми провели відповідні розрахунки. Був відповідний проєкт по країні, який дозволив показати, що це можливо реалізувати. Якщо в країні з'являться додаткові можливості (ви ж розумієте, що зараз усі ресурси йдуть на оборону), ці цифри будуть відповідно збільшуватися.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Далі – Федієнко Олександр Павлович. Будь ласка, Олександр Павловичу.

ФЕДІЄНКО О.П., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань національної безпеки, оборони та розвідки (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»). Прошу передати слово Кицаку Богдану.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Богдан Кицак. Будь ласка.

КИЦАК Б.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань економічного розвитку (одномандатний виборчий округ № 63, Житомирська область, політична партія «Слуга народу»). Житомирщина. Денисе Анатолійовичу, ми сьогодні щодня чуємо, що ця зима буде найскладнішою порівняно з попередніми, тому що ймовірно будуть екстремальні температурні режими. Збільшується інтенсивність ракетно-дронових атак російської федерації не тільки по об'єктах енергоінфраструктури, але, зокрема, і по водоканалах.

Мар'яно, я звертаюся до Дениса Анатолійовича. Якщо можна, не заважайте. Дякую.

Скажіть, будь ласка, наскільки готовий Київ порівняно з іншими регіонами щодо виконання планів енергостійкості? Що буде у випадку, якщо будуть критичні ситуації? Чи готові плани евакуації, зокрема для маломобільних або одиноких літніх людей, чи для інших категорій населення? Чи готуються, зокрема, стратегічні запаси продуктів харчування? Адже ми бачимо, як ворог зараз дуже сильно б'є по логістиці. Чи робиться все для того, щоб оперативно забезпечувати продуктами харчування такі категорії населення?

Дякую.

ШМИГАЛЬ Д.А. Дякую за ваше запитання. Дійсно, наступний опалювальний сезон, очевидно, буде складним, як попередній. Відразу хочу зазначити, що ми маємо зафіксовані ціни на електроенергію і газ для населення. Вони залишаються незмінними: 4,32 гривні – за електроенергію, 7,96 гривні – за газ. Це ціна на енергоносії на наступний опалювальний сезон. Це перше.

Друге. Стосовно міста Києва. Київ є одним з лідерів з встановлення розподіленої когенерації. Це факт. Минулого опалювального сезону ми щодня проводили відповідний антикризовий штаб з Києвом і з Київською областю. Цей опалювальний сезон також будемо проходити дуже скоординовано. Сьогодні ми надаємо всю необхідну підтримку місту Києву. Зі схвалених парламентом 40 мільярдів гривень близько 16 мільярдів гривень виділяється з відповідної програми з бюджету держави для потреб міста Києва. Ще 50 відсотків фінансування (також 16 мільярдів) додає зі свого боку місто, готуючись до зими.

Плани евакуації ДСНС розроблені ще до початку повномасштабного вторгнення, протягом війни вони коригуються. Тобто всі ці плани на випадок надзвичайних ситуацій розроблені.

Дякую (*Шум у залі*). Стратегічні запаси є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, у нас ще встигає виступити Мар'яна Володимирівна. Будь ласка.

БЕЗУГЛА М.В., голова підкомітету Комітету Верховної Ради України з питань зовнішньої політики та міжпарламентського співробітництва (одномандатний виборчий округ № 217, м. Київ, політична партія «Слуга

народу»). Дякую. Я погоджуюся з колегами. Дуже незрозуміло, де міністр оборони. Згідно з моєю інформацією, ніяких міжнародних перемовин зараз немає, сайт міністра оборони про міжнародні зустрічі мовчить. Я не розумію ситуації, коли ще позавчора і кілька днів тому міністр оборони витрачав години на спілкування з фракціями, а першу «годину запитань до Уряду» пропустив. Але у мене предметне питання щодо військової юстиції, зокрема її складової – військової поліції. Це не нове питання, яке не залежить від того, що у нас чотири міністри оборони за рік.

Скажіть, будь ласка, військова поліція має підпорядковуватися Головнокомандувачу, міністру оборони, міністру внутрішніх справ чи безпосередньо координуватися Кабінетом Міністрів? Це питання з 2015 року, яке обговорювалося сімома міністрами оборони.

Дякую.

ШКУРАКОВ В.О. Міністр оборони проводить не лише перемовини офіційного характеру з точки зору інформації на сайті, оскільки найбільший трек по переговорах відбувається саме з питань прямих взаємозв'язків.

Що стосується роботи військової поліції – ВСП. Сьогодні це питання знаходиться на розгляді не тільки Міністерства оборони, а також Ради національної безпеки і оборони. Проте найближчим часом буде надано відповідне роз'яснення, як це працюватиме.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Шановні колеги, «година запитань до Уряду» завершена. Хочу подякувати Прем'єр-міністру України та членам Кабінету Міністрів за надані відповіді та участь у пленарному засіданні.

Надійшла заява, з проханням оголосити перерву, яку готові замінити на виступ. Наш колега хоче виступити щодо Харкова, і після цього вже завершимо.

Будь ласка, Олександр Сергійовичу, 3 хвилини.

БАКУМОВ О.С. Шановні колеги! Шановні члени уряду! Шановні українці! У неділю Харків відзначатиме День міста. Я хочу говорити про нього не мовою цифр, звітів чи офіційних формулювань, а говоритиму як харків'янин.

Харків – це місто, яке багато років живе поруч із війною, місто, де люди навчилися розрізняти звуки ракет і «шахедів», де після важкої ночі вранці відкриваються кав'ярні, лікарі йдуть до операційних, вчителі до дітей, комунальники повертають світло і тепло, а бізнес продовжує працювати. Не тому, що не страшно, а тому що Харків – це місто сильних і вільних людей, місто студентів і науковців, місто промисловців і підприємців, місто лікарів, учителів, рятувальників. Сьогодні це місто захисників, які боронять Україну.

Харків – це форпост. У перші дні повномасштабного вторгнення ворог йшов захоплювати наше місто. Але Харків не відступив. Його втримали наші воїни, військові, добровольці, нацгвардійці, прикордонники, поліцейські, які зупинили ворога на підступах до міста і не дали йому пройти далі.

За роки великої війни росія намагалася залишити Харків без світла, тепла, спокою, руйнувала будинки, університети, підприємства, цілі квартали. Але їй не вдалося зруйнувати головне – характер Харкова.

Тому сьогодні я хочу передусім подякувати нашим захисникам, тим, хто боронив Харків у найтяжчі дні, тим, хто сьогодні захищає Харківщину, і тим, хто віддав за Україну своє життя. Дякую рятувальникам, медикам, волонтерам. Дякую людям, які залишилися, тим, хто повернувся, і тим харків'янам, які сьогодні далеко від дому, але живуть надією повернутися. Харків вистояв. Але наше завдання – більше ніж вистояти. Харків має жити, розвиватися, повертати людей, повертати студентів в аудиторії, розвивати науку, підприємства і будувати майбутнє. Прифронтові міста не можуть залишатися сам на сам із своїми проблемами. Наш обов'язок – дати цим людям захист, підтримку і перспективу.

Дорогі харків'яни, з днем нашого міста! Харків особливий, рідний, український. Зі святом, Харкове! Слава Харкову і слава Україні!

Прошу уряд, президію, народних депутатів привітати оплесками харків'ян із майбутнім Днем міста. Дякую вам (*Оплески*).

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую членам уряду.

Олександр Сергійовичу, будь ласка.

КОРНІЄНКО О.С., *Перший заступник Голови Верховної Ради України (загальнодержавний багатомандатний виборчий округ, політична партія «Слуга народу»).* Оголошення про створення міжфракційного депутатського об'єднання.

Відповідно статті 60¹ Регламенту Верховної Ради України повідомляю про створення міжфракційного депутатського об'єднання «Повернення з полону». Головою цього об'єднання обрано Совсун Інну Романівну. Вітаємо!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, дякую всім за роботу.

Оголошую перерву в нашому пленарному засіданні. Працюємо далі заради України.

Слава Україні!